

20   *martie*   2012

CN Nr. *128*

RAPORT

la proiectul de lege privind activitatea specială de investigații (nr. 2358 din 27.10.2011)

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de lege privind activitatea specială de investigații și relatează următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit notei informative, scopul proiectului de lege este de a preveni și combate criminalitatea, precum și a proteja securitatea statului prin implementarea unor tehnici novatoare, astfel încât să fie asigurată pe deplin securitatea statului, precum și apărarea drepturile omului și libertățile fundamentale ale omului.

Unele obiective specifice ale acestui proiect sunt: stabilirea temeiurilor, cauzelor și faptelor care impun necesitatea efectuării activității speciale de investigații; stabilirea condițiilor care să ofere garanții ale confidențialității datelor obținute din activitatea specială de investigații; stabilirea unor prevederi mai distinse privind monitorizarea legalității aplicării măsurilor în cadrul activității speciale de investigații; diferențierea atribuțiilor, rolului și funcțiilor a fiecărui subiect care participă la efectuarea, dispunerea și autorizarea măsurilor în cadrul activității speciale de investigații.

Proiectul conține norme novatorii în ce privește ca o parte din măsurile speciale de investigații să fie efectuate doar în cadrul procesului penal și pentru realizarea scopului penal.

Pentru a intensifica controlul asupra măsurilor speciale de investigație, proiectul dat reglementează ca unele măsuri efectuate în afara dosarului penal să fie autorizate doar de către procuror.

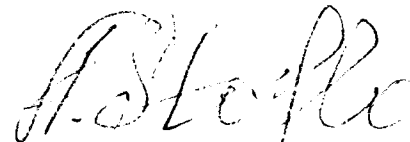
Pe marginea acestui proiect, majoritatea comisiilor parlamentare s-au pronunțat pentru examinarea și adoptarea proiectului de către Parlament.

De asemenea, la solicitarea Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, proiectul dat a fost avizat de către autoritățile prevăzute în proiect cu atribuții de activitate specială de investigații, care au prezentat un șir de obiecții conceptuale, precum și propuneri de modificare și completare a acestui proiect.

Luând în considerare, multitudinea obiecțiilor și propunerilor parvenite pe marginea acestui proiect de la autoritățile respective, de la Comisia juridică, numiri și imunități, precum și de la Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, Ministerul Justiției, în calitate de autor, a prezentat Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică proiectul de lege cu referință într-o redacție definitivată, cu invocarea argumentelor pe marginea obiecțiilor parvenite.

În contextul celor expuse, se propune Parlamentului de a fi aprobat în prima lectură proiectul definitivat de Ministerul Justiției, care se anexează la prezentul raport.

Propunerile și obiecțiile care vor parveni pe marginea acestui proiect vor fi luate în considerare pentru lectura a doua.

Alexandru STOIANOGLO
Președintele Comisiei

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind activitatea specială de investigații

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiunea și domeniul de reglementare a activității speciale de investigații

(1) Activitatea specială de investigații reprezintă o procedură cu caracter secret și/sau public efectuată de către autoritățile competente, cu sau fără utilizarea echipamentelor tehnice speciale, în scopul culegerii informațiilor necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.

(2) Prezenta lege reglementează măsurile speciale de investigații, modalitatea de dispunere și efectuare a acestora, precum și efectuarea controlului asupra legalității lor.

Articolul 2. Sarcinile activității speciale de investigații

Activitățile speciale de investigații au următoarele sarcini:

- a) relevarea atentatelor criminale, prevenirea, curmarea infracțiunilor și identificarea persoanelor care le organizează și/sau le comit;
- b) descoperirea și cercetarea infracțiunilor
- c) căutarea persoanelor dispărute fără urmă sau a celor care se ascund de autoritățile de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei;
- d) colectarea de informații despre posibile evenimente sau acțiuni care pun în pericol securitatea de stat.

Articolul 3. Principiile activității speciale de investigații

Activitatea specială de investigații se desfășoară cu respectarea următoarelor principii:

- a) legalității;
- b) respectării drepturilor și libertăților persoanei;
- c) oportunității și inofensivității;
- d) îmbinării metodelor publice și secrete;
- e) cooperării cu alte autorități de stat;
- f) deideologizării și nepărtinătății.

Articolul 4. Activitatea specială de investigații și drepturile omului

(1) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să fie informată de către procuror sau de judecătorul de instrucție care a autorizat-o, după efectuarea ei, dacă această măsură nu a atras dispunerea unei alte măsuri speciale de investigații.

(2) Orice persoană supusă măsurii speciale de investigații are dreptul la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea prezentei legi.

(3) Înfăptuirea măsurii speciale de investigații pentru realizarea scopurilor și sarcinilor neprevăzute de prezenta lege nu se admite.

(4) Activitatea specială de investigații exercitată cu încălcarea prezentei legi atrage după sine răspunderea prevăzută de lege.

(5) Orice informație, probă care a fost acumulată cu încălcarea drepturilor și libertăților omului este nulă și se consideră inexistentă.

Articolul 5. Protecția datelor cu caracter personal în procesul exercitării activității speciale de investigații

(1) Persoanele care au acces la datele cu caracter personal ale persoanei supuse măsurii speciale de investigații are obligația de a păstra confidențialitatea datelor respective.

(2) Accesul la dosarul special sau la materialele din dosar ale altor persoane decât cele care investighează dosarul special este interzis, cu excepția conducătorului subdiviziunii specializate a organului respectiv, în limitele competenței, și a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații sau a solicitat autorizarea acesteia de către judecătorul de instrucție, precum și judecătorul de instrucție care a autorizat măsura specială de investigație.

Capitolul II

SUBIECȚII CE EFECTUEAZĂ ACTIVITATEA SPECIALĂ DE INVESTIGAȚII

Articolul 6. Subiecții ce efectuează activitatea specială de investigații

(1) Activitatea specială de investigații este efectuată de către ofițerii de investigații a subdiviziunilor specializate din cadrul sau subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal și Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției.

(2) Se interzice efectuarea măsurilor speciale de investigație de către alte autorități decât cele prevăzute la alin. (1).

(3) Ofițerul de investigații care efectuează activitatea specială de investigații își realizează sarcinile în mod independent cu excepția cazului când acțiunea specială de investigație este dispusă și coordonată sau condusă în cadrul procesului penal de către procuror sau ofițer de urmărire penală, în interacțiune sau în colaborare cu colaboratorii confidențiali.

Articolul 7. Competența autorităților ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații

(1) În scopul organizării și realizării activității speciale de investigații autoritățile ale căror subdiviziuni specializate efectuează activitatea specială de investigații au competența de a:

a) crea sisteme informaționale pentru asigurarea realizării sarcinilor activității speciale de investigații;

b) încheia acorduri cu privire la utilizarea încăperilor de serviciu, bunurilor întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, unităților militare, locuințelor, mijloacelor de transport, precum și a altor bunuri ale persoanelor fizice și juridice;

c) confecționa și folosi actele care codifică identitatea persoanelor cu funcții de răspundere, a subdiviziunilor, organizațiilor, încăperilor și mijloacelor de transport în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații, precum și a persoanelor care colaborează cu aceste autorități în mod confidențial;

d) achiziționa mijloace tehnice speciale, precum aparate de înregistrare video, audio, de fotografiat, alte mijloace tehnice moderne pentru obținerea în secret a informației;

e) înființa, în modul stabilit de legislație, întreprinderi, organizații și subdiviziuni pentru soluționarea sarcinilor prevăzute de prezenta lege.

(2) Măsurile indicate la lit. c) și d) alin. (1) se efectuează numai de către subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

(3) Subdiviziunile specializate ale autorităților ce efectuează activitatea specială de investigații, în limitele competenței lor, au dreptul să colecteze informații necesare ce caracterizează persoanele supuse verificării, privind:

- a) accesul la informații ce constituie secret de stat;
- b) admiterea la muncă la obiectivele care prezintă un pericol sporit pentru viața și sănătatea oamenilor;
- c) admiterea la organizarea și desfășurarea unor măsuri speciale de investigații sau accesul la materialele primite pe parcursul executării acestor măsuri;
- d) stabilirea sau întreținerea relațiilor de colaborare la organizarea și desfășurarea măsurilor speciale de investigații;
- e) examinarea de către Camera de Licențiere a cererii de eliberare a licenței pentru activitatea particulară de detectiv și/sau de pază;
- f) asigurarea securității interne.

Articolul 8. Conducătorii subdiviziunilor specializate ale autorităților care efectuează activitatea specială de investigații

(1) Conducătorul subdiviziunii specializate a autorității care efectuează activitatea specială de investigații (în continuare –subdiviziunea specializată) repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, coordonează activitatea și exercită controlul departamental asupra ofițerilor de investigații din subordine.

(2) Conducătorii subdiviziunii specializate autorizează măsurile prevăzute la pct. 3) alin. (1) art. 18 și exercită controlul asupra executării lor.

(3) Conducătorul subdiviziunii specializate poartă răspundere pentru organizarea activității și termenul de efectuarea a acesteia.

(4) În cazul efectuării activității speciale de investigații de către conducătorul subdiviziunii specializate, asupra acestuia se răsfrîng drepturile și obligațiile ofițerului de investigații.

(5) În exercitarea funcțiilor administrative, conducătorul subdiviziunii specializate dă indicații care sînt obligatorii pentru ofițerii de investigații.

Articolul 9. Ofițerul de investigații

(1) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsurile speciale de investigații în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) La efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal ofițerul de investigații se supune indicațiilor scrise ale procurorului sau ale ofițerului de urmărire penală.

(3) Identitatea ofițerilor de investigații din cadrul subdiviziunilor specializate, care efectuează măsuri speciale de investigații și activează în calitate de investigatori sub acoperire, constituie secret de stat și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al acestora și în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat.

(4) Ofițerul de investigații poartă răspundere pentru realizarea nemijlocită a măsurii speciale de investigații pe care o efectuează.

Articolul 10. Grupul de ofițeri de investigații

(1) Grupul de ofițeri de investigații poate fi constituit în caz de măsuri complexe de către:

- a) procuror, în baza ordonanței, atunci cînd măsura a fost autorizată de către acesta sau autorizarea a fost solicitată la judecătorul de instrucție;
- b) conducătorul subdiviziunii specializate, cu includerea ofițerilor de investigații din cadrul aceleiași subdiviziuni specializate, sau de către conducătorul autorității a cărei subdiviziune specializată efectuează activitatea specială de investigații cu includerea ofițerilor de investigații din cadrul diferitelor subdiviziuni specializate, în cazul în care măsura a fost autorizată de către conducătorul subdiviziunii specializate.

(2) Persoanele indicate la alin. (1), la momentul constituirii grupului, numesc unul din ofițerii de investigații conducător al grupului ce efectuează activitatea specială de investigații, care coordonează activitatea ofițerilor de investigații din cadrul grupului.

Articolul 11. Obligațiile ofițerului de investigații

Ofițerul de investigații are următoarele obligații;

- a) să respecte drepturile și interesele legitime ale persoanei;
- b) să întreprindă toate măsurile, în limitele competenței, privind protecția drepturilor și libertăților omului, a tuturor formelor de proprietate ocrotite de lege pentru asigurarea securității statului și a ordinii publice;
- c) să execute ordonanțele ofițerului de urmărire penală, indicațiile sau ordonanțele procurorului și încheierile instanței de judecată;
- d) să informeze alte autorități care efectuează activitatea specială de investigații despre faptele ilicite devenite cunoscute, care țin de competența acestor autorități și să le acorde ajutorul necesar;
- e) să respecte regulile de conspirație la exercitarea activității speciale de investigație;
- f) să respecte confidențialitatea datelor cu caracter personal care au devenit cunoscute în timpul efectuării măsurii speciale de investigații;
- g) să respecte proporționalitatea dintre dreptul lezat și necesitatea măsurii ce se efectuează.

Articolul 12. Drepturile ofițerului de investigații

(1) Ofițerul de investigații are următoarele drepturi:

- a) să efectueze măsurile speciale de investigații, potrivit competenței și în limitele legii;
- b) să stabilească relații cu persoanele care și-au dat consimțământul să colaboreze, în mod confidențial, cu subdiviziunile specializate;
- c) să utilizeze sistemele informaționale care asigură realizarea sarcinilor activității speciale de investigații;
- d) să folosească, pe parcursul efectuării măsurilor speciale de investigații, în bază de contract sau prin acord scris, încăperile de serviciu, bunurile întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, unităților militare, locuințelor, precum și mijloacele de transport și alte bunuri ale persoanelor fizice și juridice;
- e) să fie instruit inițial și continuu.

(2) Ofițerul de investigații este independent în stabilirea tehnicilor aplicate, modalității și tacticii de efectuare a măsurii speciale de investigații.

(3) Ofițerul de investigații are dreptul să refuze executarea indicațiilor scrise ale procurorului, ofițerului de urmărire penală, dacă acestea sînt ilegale sau există circumstanțe reale ce pun în pericol viața și sănătatea acestuia. Refuzul de a executa indicațiile scrise se adresează procurorului ierarhic superior.

Articolul 13. Răspunderea ofițerilor de investigații

Ofițerii de investigații răspund disciplinar, contravențional sau penal pentru faptele ilegale comise în timpul efectuării măsurii speciale de investigații.

Articolul 14. Împuternicirile procurorului în cadrul activității speciale de investigații

(1) În cadrul activității speciale de investigații procurorul are următoarele competențe:

- a) autorizează măsurile speciale de investigații care, potrivit prezentei legi, urmează a fi autorizate de procuror;
- b) coordonează sau conduce măsurile speciale de investigații efectuate în cadrul unui proces penal pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;

c) controlează legalitatea efectuării măsurilor speciale de investigații precum și rezultatele măsurilor speciale de investigații pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;

d) examinează contestațiile asupra legalității măsurilor speciale de investigații efectuate de ofițerul de investigații;

e) solicită conducătorului subdiviziunii specializate desemnarea ofițerilor de investigații în grupul de ofițeri de investigație;

f) în cadrul urmăririi penale, solicită conducătorului subdiviziunii specializate efectuarea măsurilor speciale de investigații concrete.

(2) În cadrul realizării controlului privind legalitatea măsurilor speciale de investigații, Procurorul General sau procurorul special desemnat de el poate solicita întâlniri cu colaboratorii confidențiali care urmează a fi implicați la efectuarea măsurii speciale de investigații, în vederea stabilirii particularităților de ordin tactic și metodic al măsurii speciale de investigații.

Articolul 15. Colaboratorii confidențiali

(1) Colaboratorii confidențiali sînt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.

(2) Antrenarea colaboratorilor confidențiali la efectuarea măsurilor speciale de investigații poate fi realizată cu titlu oneros sau gratuit.

(3) Ofițerii de investigații, după caz, pot încheia din numele autorității a cărei subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații acorduri cu colaboratorii confidențiali.

(4) Colaboratorii confidențiali sînt obligați să păstreze secretul informațiilor care le-au devenit cunoscute în legătură cu participarea la efectuarea măsurilor speciale de investigații și să prezinte informații veridice.

(5) Colaboratorii confidențiali pot refuza întâlnirile cu procurorul care solicită întâlniri în legătură cu măsura specială de investigații, în cazul în care consideră că este pusă în pericol securitatea sa și/sau a membrilor familiei sale.

(6) În scopul asigurării securității colaboratorilor confidențiali, a membrilor familiilor și a rudelor acestora, se permite efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea protecției lor, în modul stabilit de lege. Informația despre persoana care colaborează confidențial poate fi dată publicității doar cu acordul scris al acesteia.

(7) Ofițerilor de investigații li se interzice să antreneze în activitatea specială de investigații, în calitate de colaboratori confidențiali, deputați, judecători, procurori, ofițeri de urmărire penală și avocați.

(8) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul conducătorilor autorităților a căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigație și a conducătorilor subdiviziunilor specializate respective.

Articolul 16. Asistența acordată subiecților activității speciale de investigații

(1) Persoanele fizice și juridice, indiferent de forma lor de proprietate, sînt obligate să acorde asistență subdiviziunilor specializate, să pună imediat la dispoziția acestora informațiile solicitate, precum și, în măsura posibilităților, bunuri mobile și imobile, alte obiecte și documente necesare pentru realizarea măsurilor speciale de investigații.

(2) Persoanele juridice prestatoare de servicii poștale și de comunicații electronice sînt obligate să asigure echipamente și condiții tehnice necesare îndeplinirii de către subdiviziunile specializate a măsurilor speciale de investigații, precum și să întreprindă acțiuni pentru păstrarea confidențialității conținutului, metodelor și tacticii acestor măsuri.

Articolul 17. Garanțiile și protecția socială a ofițerilor de investigații

(1) Asupra ofițerilor de investigații se extind garanțiile protecției juridice și sociale ale colaboratorilor autorităților în care sînt încadrați.

(2) Nimeni nu are dreptul să intervină în acțiunile legitime ale ofițerilor de investigații, cu excepția persoanelor nemijlocit împuternicite prin lege.

Capitolul III MĂSURILE SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Secțiunea I

Procedura de dispunere a măsurilor speciale de investigații

Articolul 18. Măsurile speciale de investigații

(1) Pentru realizarea sarcinilor prevăzute de prezenta lege, pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție, la demersul procurorului:

a) cercetarea, domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio, video, de fotografiat și de filmat;

b) supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce asigură înregistrarea;

c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor;

d) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

e) monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice;

f) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară;

g) documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistem de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice;

h) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

2) cu autorizarea procurorului:

a) identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic;

b) urmărirea vizuală;

c) controlul transmițerii banilor sau altor valori materiale extorcate;

d) investigația sub acoperire;

e) supravegherea transfrontalieră;

f) livrarea controlată;

g) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată;

h) cercetarea obiectelor și documentelor;

i) achiziția de control;

3) cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate;

a) chestionarea;

b) culegerea informației despre persoane și fapte;

c) identificarea persoanei.

(2) Lista măsurilor enumerate la alin. (1) este exhaustivă și poate fi modificată sau completată doar prin lege.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (1) pct. 1) precum și cele prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. c), e), și f) se efectuează numai în cadrul unui proces penal, conform Codului de procedură penală. Celelalte măsuri prevăzute la alin. (1) pct. 2) se efectuează atît în cadrul unei cauze penale cît și în afara acesteia. Măsurile prevăzute la alin. (3) se efectuează în afara procesului penal.

(4) Măsura specială de investigație prevăzută la alin. (1) pct. 2) lit. c) se efectuează doar de către subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

(5) În procesul efectuării măsurilor speciale de investigații se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare video, audio, de filmat, de fotografiat și de alte mijloace tehnice, dacă acestea au fost autorizate în modul stabilit de lege.

(6) Organizarea, metodele efectuării măsurilor speciale de investigații, procedurile interne de autorizare, regulile de întocmire a proceselor-verbale cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și confidențialității acestora și a activităților speciale de investigații, regulile de înfăptuire a operațiunilor sub acoperire și cu privire la conducerea și gestionarea activității efectuate sub acoperire, modul de înregistrare a dosarelor speciale, precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații sînt stabilite printr-un regulament comun al autorităților care exercită activitate specială de investigații, de comun acord cu Procuratura Generală.

Articolul 19. Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații

(1) Temeiurile pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații sînt:

- 1) circumstanțele neclare în legătură cu pornirea urmăririi penale;
- 2) informațiile devenite cunoscute, privind:
  - a) fapta prejudiciabilă în curs de pregătire, de comitere sau comisă, precum și persoanele care o pregătesc, o comit sau au comis-o;
  - b) persoanele care se ascund de autoritățile de urmărire penală sau de judecată ori care se eschivează de la executarea pedepsei penale;
  - c) persoanele dispărute fără urmă și stabilirea identității cadavrelor neidentificate;
  - d) circumstanțele care pun în pericol ordinea publică, securitatea militară, economică, ecologică sau de altă natură a statului;
  - e) circumstanțele ce pun în pericol securitatea investigatorului sub acoperire sau a membrilor familiei lui;
- 3) actele procesuale ale ofițerului de urmărire penală, procurorului sau judecătorului de instrucție în cauzele penale aflate în procedura lor;
- 4) interpelările organizațiilor internaționale și ale autorităților de drept ale altor state, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- 5) raportul ofițerului de investigații privind circumstanțele care pun în pericol securitatea proprie, a familiei sale și a persoanelor apropiate lui.

(2) Activitatea specială de investigații se dispune și se înfăptuiește cînd sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal ori există un pericol securitatea statului;
- b) măsura specială de investigații este proporțională cu restrîngerea drepturilor și libertăților fundamentale.

Articolul 20. Procedura autorizării măsurilor speciale de investigații

(1) Măsurile speciale de investigații prevăzute la pct. 1) alin. (1) art. 18 se autorizează în condițiile Codului de procedură penală a Republicii Moldova.

(2) Măsurile speciale de investigații prevăzute la pct. 2) alin. (1) art. 18 se autorizează de procuror din oficiu, la demersul ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de investigații sau a conducătorului subdiviziunii specializate în cadrul unui dosar special format și înregistrat. Ordonanța procurorului trebuie să cuprindă:

- a) indicarea măsurii concrete autorizate;
- b) perioada pentru care s-a autorizat măsura;
- c) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acestea le va desfășura;
- d) numele, prenumele, codul de identitate a persoanei supuse măsurii speciale de investigații, sau datele de identificare a acesteia, dacă sînt cunoscute;

e) motivul efectuării măsurii speciale de investigații dispuse;
f) informația cu privire la aparatele tehnice necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(3) Măsurile prevăzute la pct. 3) alin. (1) art. 18 se dispun prin rezoluție de către conducătorul subdiviziunii specializate a organului abilitat cu exercitarea activității speciale de investigații din oficiu, precum și la solicitarea ofițerului de investigații, ofițerului de urmărire penală sau a procurorului.

(4) Măsurile speciale de investigații autorizate trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel târziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

(5) Ofițerul de investigații care efectuează măsurile speciale de investigații va informa procurorul sau, respectiv, conducătorul subdiviziunii specializate care a autorizat măsura specială de investigații printr-un raport, în termen de o lună de la data dispunerii măsurii sau în termenul stabilit în actul de dispunere, despre rezultatele obținute la implementarea măsurilor speciale de investigații.

(6) Dacă, în cadrul examinării raportului, procurorul sau conducătorul subdiviziunii specializate constată că nu sînt respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau prin măsura dispusă se încalcă disproporționat sau, în mod vădit, drepturile și interesele legitime ale omului, dispune încetarea acesteia.

(7) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii întemeiate pînă la 6 luni. Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigație nu poate depăși termenul de 30 de zile. În cazul în care termenul de autorizare a efectuării măsurii speciale de investigații a fost prelungit pînă la 6 luni, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații pe același temei și asupra aceluiași subiect, cu excepția utilizării investigatorilor sub acoperire sau apariției circumstanțelor noi, precum și cercetarea faptelor legate de investigarea crimelor organizate și finanțării terorismului.

(8) Procurorul sau, respectiv, conducătorul subdiviziunii specializate va dispune încetarea măsurii speciale de investigații înaintea expirării termenului pentru care aceasta a fost autorizată imediat ce au dispărut temeiurile și motivele care au justificat autorizarea ei.

(9) În cazul în care temeiurile necesare pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații nu mai există, ofițerul de investigații solicită procurorului, conducătorului subdiviziunii specializate a organului abilitat cu exercitarea activității speciale de investigații încetarea imediată a acesteia.

Articolul 21. Dosarul special

(1) La efectuarea măsurii speciale de investigații, ofițerul de investigații este obligat să formeze dosar special în care include toate materialele acumulate. Formarea dosarului este supusă înregistrării obligatorii.

(2) Dosarul special nu poate servi drept temei pentru limitarea drepturilor și libertăților omului prevăzute de lege.

(3) Categoriile dosarelor speciale, gestionarea, încetarea și nimicirea acestora sînt stabilite prin acte normative departamentale ale autorităților a căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații.

(4) Prin derogare de la alin. (3), dosarele speciale care conțin secret de stat se nimicesc după desecretizarea acestora, conform Legii cu privire la secretul de stat.

(5) Fiecare dosar special va include un borderou cu privire la lista persoanelor care au făcut cunoștință cu materialele dosarului, în care se înscrie:

- a) numele și prenumele persoanei;
- b) funcția persoanei;
- c) data, anul și ora luării de cunoștință cu dosarul special de investigații și data, anul și ora finalizării acesteia;
- d) semnătura persoanei.

Articolul 22. Consemnarea activității speciale de investigații

(1) Ofițerul de investigații care efectuează măsura specială de investigații întocmește un proces-verbal pentru fiecare măsură autorizată de judecătorul de instrucție sau procuror, în care consemnează:

a) locul și data efectuării măsurii speciale de investigații, precum și ora începerii și finalizării acesteia;

b) funcția, numele și prenumele subiectului care întocmește procesul-verbal;

c) numele, prenumele și statutul persoanelor care au participat la efectuarea măsurilor speciale de investigații, și, după caz, adresele lor, obiecțiile și explicațiile acestora, cu excepția datelor privind colaboratorii confidențiali;

d) descrierea detaliată a faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații;

e) mențiunea privind fotografierea, filmarea, înregistrarea audio, utilizarea mijloacelor tehnice, condițiile și modalitățile de aplicare a acestora, obiectele față de care au fost aplicate aceste mijloace, precum și rezultatele obținute.

(2) La procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conține rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(3) Procesul-verbal și purtătorul material de informații se anexează la dosarul special, format în condițiile prezentei legi.

(4) La încetarea măsurii speciale de investigații sau la solicitarea procurorului, ofițerul de investigații care a efectuat măsura transmite acestuia procesul-verbal la care se anexează toate materialele acumulate în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații autorizate. Procurorul examinează și se pronunță prin ordonanță asupra legalității implementării măsurii efectuate.

(5) În cazul în care procurorul constată că măsura s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor ordonanței de autorizare, procurorul declară nulă măsura întreprinsă și dispune prin ordonanță nimicirea imediată a purtătorului material de informații și a materialelor acumulate pe parcursul efectuării măsurii speciale de investigații. Ordonanța procurorului poate fi atacată la procurorul ierarhic superior.

(6) În cazul în care prin ordonanță se constată legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul informează persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații.

(7) Din momentul informării, persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să facă cunoștință cu procesul-verbal de efectuare a măsurii speciale de investigații și cu ordonanța procurorului cu privire la legalitatea măsurilor efectuate.

(8) Măsurile speciale de investigații autorizate de către conducătorul subdiviziunii specializate se consemnează într-un raport și se prezintă acestuia.

Articolul 23. Accesul la sistemele informaționale

Ofițerii de investigații, în limitele dosarului special, au acces la datele sistemelor informaționale gratuit, cu excepțiile prevăzute de legile respective.

Articolul 24. Utilizarea rezultatelor activității speciale de investigații

(1) Rezultatele activității speciale de investigații pot servi drept temelie pentru efectuarea altor măsuri speciale de investigații, în scopul prevenirii criminalității și asigurării securității statului, ordinii publice, precum și în calitate de probe, dacă ele au fost efectuate în cadrul unei cauze penale.

(2) Informația despre forțele, mijloacele, sursele (cu excepția persoanelor care acordă sprijin autorităților care efectuează astfel de măsuri), metodele, planurile și rezultatele activității speciale de investigații, precum și despre organizarea și tactica desfășurării măsurilor speciale de investigații, care constituie secret de stat, poate fi disecretizată numai în conformitate cu legislația.

(3) În cazul în care ofițerul de investigații constată o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unei infracțiuni, acesta transmite imediat prin raport toate materialele organului de urmărire penală.

(4) Utilizarea rezultatelor unei măsuri speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) art. 18 din cadrul unui dosar într-un alt dosar special se efectuează doar cu autorizarea procurorului care a autorizat măsura inițială.

Articolul 25. Confidențialitatea datelor cu privire la măsurile speciale de investigații

(1) Toate datele acumulate în timpul efectuării măsurii speciale de investigații constituie informație oficială cu accesibilitate limitată sau secret de stat.

(2) Orice divulgare atrage răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 26. Procedura de contestare a măsurilor speciale de investigații efectuate în afara urmăririi penale

(1) Ordonanța procurorului prin care a fost autorizată măsura specială de investigații sau s-a constatat legalitatea efectuării ei se depune la procurorul ierarhic superior al acestuia de către:

a) ofițerul de investigații care a solicitat autorizarea măsurii speciale de investigații și/sau care a efectuat măsura specială de investigații;

b) persoana căreia, prin efectuarea măsurii speciale de investigații, i s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale.

(2) Persoanele menționate la alin.(1) sînt în drept să atace ordonanța cu privire la:

1) refuzul procurorului de a autoriza măsura specială de investigații;

2) legalitatea implementării măsurii speciale de investigații;

3) declararea nulă a rezultatelor măsurilor speciale de investigații.

(3) Cererea de contestare se adresează procurorului ierarhic superior în termen de 15 zile din data aducerii ordonanței la cunoștință și se depune direct acestuia sau procurorului care a emis actul contestat. În cazurile în care cererea de contestare a fost depusă procurorului care a emis actul contestat, acesta este obligat ca, în termen de 48 de ore de la primirea acesteia, să o înainteze procurorului ierarhic superior, însoțită de explicațiile sale, procesul-verbal de efectuare a măsurilor speciale de investigații și materialele acumulate în legătură cu efectuarea acesteia, atunci cînd este necesar.

(4) Pentru a asigura examinarea cererii de contestare ofițerul de investigații sau conducătorul subdiviziunii specializate va pune la dispoziția procurorului ierarhic superior materialele necesare în legătură cu cererea de contestare, cu excepția datelor de persoane care au contribuit în mod substanțial la efectuarea măsurii speciale de investigații.

(5) Procurorul ierarhic superior examinează cererea de contestare în termen de 5 zile și dispune:

a) anularea ordonanței procurorului, cu indicarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către acesta, sau

b) menținerea ordonanței în vigoare.

(6) Ordonanța procurorului ierarhic superior este irevocabilă.

(7) Măsurile speciale de investigații autorizate de către conducătorul subdiviziunii specializate se contestă la conducătorul autorității a cărei subdiviziune efectuează activitatea specială de investigație.

Secțiunea II

Definirea măsurilor speciale de investigații

Articolul 27. Măsurile speciale de investigații care se efectuează doar în cadrul urmăririi penale

Măsurile speciale de investigații care se autorizează doar în cadrul urmăririi penale se efectuează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

Articolul 28. Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

(1) Colectarea informației de la instituțiile de telecomunicații și a traficului de date computerizate constă în colectarea de la instituțiile de telecomunicații, operatorii de telefonie fixă sau mobilă, operatorii de Internet, a informațiilor transmise prin canalele tehnice de telecomunicații (telegraf, telefax, peiging, computer, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor publice, transmise sau primite prin intermediul liniilor tehnice de legături de telecomunicații de către persoanele supuse măsurii speciale de investigație, precum și obținerea de la operatori a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de telecomunicații, inclusiv de roaming, și despre serviciile de telecomunicații prestate acestora, la care se atribuie:

- a) posesorii numerelor de telefon;
- b) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;
- c) serviciile de telecomunicații prestate utilizatorului;
- d) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);
- e) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirectionat, numele, prenumele, domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);
- f) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv ale tentativelor de apel eșuate;
- g) echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (IMEI ale telefoanelor mobile, denumirea locației Cell ID);
- h) locul echipamentului de comunicații mobile de la începutul comunicației, locația geografică a celulei.

(2) În cazul în care informația obținută constituie o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune săvârșită sau în curs de pregătire, informația se transmite imediat organului de urmărire penală.

Articolul 29. Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic

(1) Identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori a unui punct de acces la un sistem informatic constă în solicitarea unui furnizor de servicii de a identifica abonatul, proprietarul sau utilizatorul unui sistem de telecomunicații, a unui mijloc de telecomunicații ori a unui punct de acces la un sistem informatic, sau de a oferi informații despre faptul că un anumit mijloc de comunicații sau punct de acces la un sistem informatic este folosit sau activ, ori a fost folosit sau activ la o anumită dată.

(2) Ordonanța de dispunere a măsurii speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la alin. (2) art. 20, urmează să conțină:

- a) numele persoanei sau datele de identificare ale furnizorului de servicii care dispune sau ține la control informațiile specificate la alin. (1);
- b) numele persoanei, atunci când este cunoscut, motivarea îndeplinirii condițiilor de dispunere a măsurii speciale de investigație;
- c) mențiunea cu privire la obligația persoanei sau furnizorului de servicii de a comunica imediat, în condiții de confidențialitate, informațiile solicitate.

Articolul 30. Urmărirea vizuală

Urmărirea vizuală reprezintă relevarea și fixarea acțiunilor persoanei, a unor imobile, a mijloacelor de transport și a altor obiecte, cu utilizarea aparatelor de înregistrare tehnică.

Articolul 31. Investigația sub acoperire

(1) Autorizarea investigației sub acoperire se efectuează pe perioada necesară descoperirii faptului existenței infracțiunii.

(2) Investigația sub acoperire se dispune prin ordonanță, care trebuie să cuprindă:

- a) indicarea măsurii speciale de investigații, concret autorizate;

b) perioada pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații;
c) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura;

d) persoana sau persoanele supuse măsurii speciale de investigații sau datele de identificare ale acestora, dacă sînt cunoscute.

(3) În cazul în care procurorul apreciază necesitatea folosirii investigatorului sub acoperire, a dispozitivelor tehnice pentru obținerea fotografiilor sau înregistrărilor audio sau video, sesizează judecătorul de instrucție în vederea emiterii unei încheieri pentru efectuarea măsurii speciale de investigații.

(4) Investigatorii sub acoperire sînt angajați, special desemnați în acest scop din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informație și Securitate, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Departamentului Instituțiilor Penitenciare ale Ministerului Justiției, sau persoane antrenate pentru efectuarea prezentei măsuri speciale de investigații. Investigatorii sub acoperire efectuează măsura specială de investigație pe perioada determinată în ordonanța procurorului.

(5) Investigatorul sub acoperire culege date și informații pe care le pune, în totalitate, la dispoziția procurorului care a autorizat măsura specială de investigații.

(6) Investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni.

(7) Autoritățile publice pot folosi sau pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri ori obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigație autorizate. Persoana care pune la dispoziție sau folosește înscrisurile ori obiectele nu poartă răspundere pentru aceasta.

(8) Investigatorii sub acoperire pot fi audiați ca martori în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

Articolul 32. Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată

Colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată constă în depistarea, ridicarea fizică și conservarea suportului material de informație (obiecte, substanțe), în scopul comparării lor cu materialele de care deja dispun subdiviziunile specializate ale autorităților care efectuează activitatea specială de investigații sau în scopul depistării ulterioare a obiectelor identice cu obiectele care prezintă interes special.

Articolul 33. Cercetarea obiectelor și documentelor

(1) Cercetarea obiectelor și documentelor constă în aprecierea acestora din punct de vedere științific, pentru depistarea semnelor activității criminale, studierea conținutului, suprapunerea cu alte obiecte și acte necesare pentru determinarea realității obiective.

(2) Cercetarea obiectelor și documentelor se efectuează de către ofițerii de investigație cu participarea, în caz de necesitate, a specialistului care posedă cunoștințe necesare pentru studierea acestora.

Articolul 34. Achiziția de control

Achiziția de control constă în cumpărarea de servicii sau bunuri aflate în circulație liberă, limitată sau interzisă, în scopul efectuării constatărilor tehnico-științifice sau expertizelor judiciare, ori pentru investigarea unei infracțiuni sau identificarea făptuitorilor care au săvîrșit această infracțiune.

Articolul 35. Chestionarea

Chestionarea constă în comunicarea nemijlocită a ofițerului special și a altor persoane împuternicite de către acesta cu persoanele ce posedă informații despre fapte, evenimente, circumstanțe sau persoane ce prezintă interes.

Articolul 36. Culegerea informației despre persoane și fapte

Culegerea informației despre persoane și fapte constă în dobândirea informației despre persoanele fizice și juridice, faptele, evenimentele, circumstanțele care prezintă interes, prin studierea nemijlocită a documentelor, materialelor, bazelor de date, întocmirea solicitărilor în adresa persoanelor fizice și juridice care posedă sau dispun de informațiile nominalizate.

Articolul 37. Identificarea persoanei

Identificarea persoanei constă în stabilirea persoanei după semnalmentele statice (ampretele digitale, componența sîngelui și a salivei, urmele de miros și urmele lăsate la locul infracțiunii) și dinamice (mersul, gesticularea, mimica etc.), precum și prin intermediul fotorobotului și a altor metode care dau posibilitate, cu o probabilitate sporită, de a stabili persoana.

Capitolul IV ASIGURAREA FINANCIARĂ A ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 38. Finanțarea activității de investigații

(1) Autorităților, subdiviziunile cărora sînt împuternicite cu efectuarea activității speciale de investigații, li se alocă din bugetul de stat mijloace financiare în scopul realizării prezentei legi.

(2) Controlul asupra utilizării mijloacelor financiare alocate pentru activitatea specială de investigații se exercită de către conducătorii autorităților respective, precum și de către un reprezentant al Ministerului Finanțelor special împuternicit, conform regulilor speciale aprobate de Guvern.

Capitolul V CONTROLUL ȘI COORDONAREA ACTIVITĂȚII SPECIALE DE INVESTIGAȚII

Articolul 39. Controlul parlamentar

(1) Controlul parlamentar asupra activității speciale de investigații se exercită de către Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

(2) Autoritățile care efectuează activitatea specială de investigații sînt obligate să prezinte Procurorului General, pînă la data de 15 ianuarie a anului următor un raport cu privire la activitatea specială de investigații care va cuprinde:

- a) numărul măsurilor speciale de investigații autorizate;
- b) numărul măsurilor speciale de investigații anulate;
- c) rezultatele măsurilor speciale de investigații.

(3) Procurorul General, în baza rapoartelor prezentate și a informației de care dispune procuratura, prezintă Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică raportul final al activității speciale de investigații pînă la data de 15 februarie a fiecărui an.

(4) Comisia securitate națională, apărare și ordine publică poate solicita orice informație suplimentară cu privire la activitatea specială de investigații, în limitele competenței, cu excepția dosarelor speciale, dacă consideră că raportul prezentat este incomplet.

Articolul 40. Controlul exercitat de procuror

(1) Controlul asupra executării prezentei legi se efectuează de către Procurorul General și sau de procurorii speciali desemnați de el.

(2) Controlul se efectuează în baza plîngerilor depuse de către persoanele, drepturile și interese legitime ale cărora se presupune că au fost încălcate, sau din oficiu atunci cînd

activitatea specială de investigație a fost autorizată de procuror sau a fost solicitată autorizarea de către judecătorul de instrucție.

(3) Procurorii ierarhici superiori care efectuează controlul dispun de dreptul de acces la informațiile care constituie secret de stat, acordat în modul stabilit de lege.

Articolul 41. Controlul departamental

(1) Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se realizează de către conducătorul organului care efectuează activitatea specială de investigații.

(2) Conducătorul organului care efectuează activitatea specială de investigații exercită controlul prin solicitarea dosarelor speciale la control.

Articolul 42. Coordonarea activității speciale de investigații

(1) Activitatea specială de investigații este coordonată de către Consiliul de coordonare, constituit pe lângă Procurorul General.

(2) Consiliul de coordonare este constituit din Procurorul General, care, totodată, este președintele Consiliului, din conducătorii subdiviziunilor specializate din cadrul autorităților care efectuează activitatea specială de investigații. Consiliul de coordonare își exercită activitatea în baza regulamentului aprobat de către Procurorul General.

Articolul 43. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Măsurile speciale de investigații aflate în proces de implementare vor fi efectuate, pînă la încetarea acestora, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală și Legii nr. 45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații.

(4) La momentul intrării în vigoare a prezentei legi persoanele care au activat în cadrul subdiviziunilor specializate ale autorităților împuternicite cu efectuarea activității operative de investigații, conform Legii nr. 45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații, continuă exercitarea activității în calitate de ofițeri de investigații.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi Legea nr. 45-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea operativă de investigații (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 11-13, art. 38), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Președintele Parlamentului